

Списак литературе за стручни испит запослених у архивима

На основу члана 7. став 2. Правилника о програму и начину полагања стручног испита у делатностима заштите културних добара (*Сл лист РС*, бр. 83/2020)

Комисија за полагање стручних испита запослених у архивима утврђује **литературу** за предмете:

Општи део

Уставно уређење

- Устав Републике Србије

Прописи у области заштите културних добара и рада установа културе

- ЗАКОН о културним добрима (*Службени гласник РС*, бр. 71/1994, 52/15. јула 2011 – др. закони, 99/2011 – др. Закон)
- ЗАКОН о архивској грађи и архивској делатности (*Службени гласник РС*, бр. 6/2020)
- ЗАКОН о култури (*Службени гласник РС*, бр. 72/2009, 13/2016, 30/2016 – исправке, 6/2020)
- Правилник о начину вођења евиденције регистратурског материјала који ужива претходну заштиту (*Сл. гласник РС*, 28/96)
- Правилник о регистрима архивске грађе (*Сл. гласник РС*, 24/97)
- Решење о утврђивању територије архива (*Сл. гласник РС*, 7/96)
- Правилник о ближим условима за почетак рада и обављање делатности установа заштите културних добара (*Сл. гласник РС*, 21/95)
- ЗАКОН о старој и реткој библиотечкој грађи (*Сл. гласник РС*, 52/2011)
- ЗАКОН о кинематографији (*Сл. гласник РС*, 99/2011, 2/2012, 46/2014 – УС)
- ЗАКОН о обавезном примерку публикација (*Службени гласник РС*, бр. 52/ 2011, 13/2016)
- КРИВИЧНИ ЗАКОНИК (*Службени гласник РС*, бр. 85/2005, 88/2005 – исправка, 107/2005 – исправка, 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014, 94/2016, 35 од / 2019)
- ЗАКОН о планирању и изградњи (*Службени гласник РС*, бр. 72/2009, 81/2009 – исправка, 64/2010 – УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – УС, 50/2013 – УС, 98/2013 УС, 132/2014, 14 /2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. закон, 9/2020)
- ЗАКОН о општем управном поступку (*Службени гласник РС*, бр. 18 од 1. марта 2016, бр. 95 од 8. децембра 2018 – Аутентично тумачење)
- ЗАКОН о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању (*Службени гласник РС*, број 94/2017)
- ЗАКОН о електронској управи (*Службени гласник РС*, број 27/2018)
- ЗАКОН о ауторским и сродним правима (*Службени гласник РС*, бр. 104/2009, 99 од 27. децембра 2011, 119 од 17. децембра 2012, 29 од 18. марта 2016 – УС, 66 од 18. септембра 2019)
- ЗАКОН о заштити података о личности (*Службени гласник РС*, бр. 87/2018)

Међународне конвенције и стандарди

- Конвенција о заштити светске културне и природне баштине (*Сл. лист СФРЈ*, 56/74)
- Конвенција за заштиту културних добара у случају оружаног сукоба (додатак бр. 4 *Сл. листа ФНРЈ* 1956)
- Конвенција о мерама за забрану и спречавање недозвољеног увоза, извоза и преноса својине културних добара (*Сл. лист СФРЈ*, бр. 50/73)

Стандарди:

- ISAD (G) – Општи међународни стандард за опис архивске грађе (превод), Нови Сад 2006;
<https://www.arhivvojvodine.org.rs/pdf/standardi/ISAD%28G%29.pdf>
- ISAAR (CRF) – Међународни стандард архивског нормативног записа за правна, физичка лица и породице (превод), Нови Сад 2006
<https://www.arhivvojvodine.org.rs/pdf/standardi/ISAAR%28CPF%29.pdf> – ISAAR
- ISDIAH – Међународни стандард за описивање установа које чувају архивску грађу (превод), Нови Сад 2010
<https://www.arhivvojvodine.org.rs/pdf/standardi/ISDIAH-serbian.pdf> - ISDIAH
- ISDF – Међународни стандард за описивање функција (превод), Нови Сад 2011
<https://www.arhivvojvodine.org.rs/pdf/standardi/Standardi-ISDF.pdf> - ISDF
- Priručnik Mas-a o elektronskim dokumentima, studija 16
<https://www.arhivvojvodine.org.rs/pdf/standardi/ED-Prirucnik-za-arhiviste.pdf> -
- MAS-OVA STUDIJA 13-1
<https://www.arhivvojvodine.org.rs/images/stories/naucno-inf-sredstva/Studija13-1.pdf> -
- MAS-OVA STUDIJA 13-2
<https://www.arhivvojvodine.org.rs/images/stories/naucno-inf-sredstva/Studija13-2.pdf> -
- PRAVNA ZAŠTITA KULTURNIH DOBARA, Jelena Vilus, Beograd 2007. Evropski centar za mir i razvoj (ecpd) univerziteta za mir ujedinjenih nacija

Посебан део

Архивистика

Литература:

- Б. Лекић, *Архивистика*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2006.
- И. Брук, Љ. Поповић, *Архивистика*, Београд 1986;
- Ј. Ивановић, *Priručnik iz arhivistike*, I deo, Zagreb 2010;
- В. Stulli, *Priručnik iz arhivistike*, Zagreb 1977;
- *Приручник из архивистике*, Савез архивистичких радника Југославије, Загреб 1977;
- И. Беуц, *Архивистика* – Предавања др Ивана Беуца на архивистичком течају у Загребу 1968. године, Архив Хрватске, Загреб 1968;
- *Архивистички термиолошки речник*, Београд 1975;

- Б. Ђорђевић, *Архивистички појмовник*, Београд 2010;
- Duranti, Luciana, *I documenti archivistici. La gestione dell' archivio da parte dell' ente produttore*, Roma 1997. Превод: *Архивски записи. Теорија и пракса*, превели: Мате Крижман и Јосип Колановић, Хрватски државни архив, Загреб 2000.
- Enders, Gerhart, *Archivverwaltungslehre, veb Deutscher Verlag der Wissenschaften*, Berlin 1967. Превод: *Послови у архиву*, превела Јелена Аћимовић-Марић, Заједница архива Србије, Београд 1981.
- Schellenbeg, T. R., *Modern archives. Principles and techniques*, Chicago 1957. Превод: *Модерни архиви. Принципи и техника рада*. Превели: Саво Давидовић и Крешимир Немет, Београд 1968.
- *Архивски фондови и збирке У СФРЈ. СР Србија*, Савез друштава архивских радника Југославије, Београд 1978.
- *Архивски фондови и збирке у СФРЈ. САП Војводина*, Савез друштава архивских радника Југославије, Београд 1977.
- *Државна архива Народне Републике Србије 1900–1950*, Београд 1951.
- *Збирка прописа из архивске делатности*, приредио Јован Павић, Савез архивских радника Југославије, Савет за научноистраживачки рад, Београд 1987.
- Д. Гавриловић, Историјска белешка, *Архивски преглед*, 1-2, Београд 1973, 11–16.
- С. Адић, *Архивистика и усмени извори*, Архив, 1-2, 2003, 48–52.
- Д. Гавриловић: Методологија шкартирања, *Архивски преглед*, 1-2, Београд 1966, 25–35.
- С. Ђурић, Појам личног фонда и збирке и формирање збирке „Вариа”, *Архивски преглед*, 1, 1969, 63–69.
- Б. Лекић, Методологија прикупљања и врсте мемоарске грађе, *Архивист*, 1-4, 1966-67;
- Б. Лекић, *Неке* особености документарне и мемоарске грађе, *Архивист*, бр. 1-4, 1966-67;
- Б. Лекић, *Неке опште карактеристике грађе и општи принципи и методи рада на сређивању грађе друштвено-политичких организација*, *Архивски преглед*, бр. 1-2, 1975;
- Б. Лекић, *Развој архивске службе у СР Србији без покрајина*, *Архивски преглед*, бр. 1-2, Београд 1976;
- Б. Лекић, *Сређивање архивских фондова по принципу слободне провенијенције*, Десети конгрес архивских радника Југославије, Савез друштава архивских радника Југославије, Струга, 27–29. IX 1980;
- Б. Лекић, *Израда инвентара за фондове сређене по принципу слободне провенијенције*, Десети конгрес архивских радника Југославије, Савез друштава архивских радника Југославије, Струга, 27–29. IX 1980;
- Б. Лекић, *Теоретско-практично сагледавање сређивања грађе фондова по принципу слободне провенијенције и израда инвентара*, *Билтен Архива Југославије*, бр. 4, 1982;
- Б. Лекић, *Прва и друга фаза обраде архивске грађе настале после 1945*, Сходни архиви, Марибор, 1985;
- Б. Лекић, *Валоризација архивске грађе*, *Архивист*, бр. 1-2, Београд 1986;
- Б. Лекић, *Научноистраживачки рад у архивима*, *Архивски преглед*, бр. 1-2, Београд 1992–1993;
- М. Милошевић, *Научна компонента у архивском раду*, *Архивист*, бр. 1-2, Београд 1984, 80–82;

- С. Недић, **Културнопропагандна делатност архива**, *Архивски преглед*, 1-2, Београд 1974, 37
- Т. Поповић, С. Ђурић, **Лични фондови**, *Архивски алманах*, бр. 4, Београд 1962, 206–214.
- Р. Поповић-Петровић, **Неки технички проблеми при сређивању и обради личних и породничних архива**, *Архивист*, 1-2, 1960, 28–36.
- В. Стули, **О валоризацији и категоризацији архивске грађе**, *Архивски вјесник*, XIII, Загреб 1970, 463–485.
- В. Стули, **О културно-просветној делатности архивских установа**, *Архивист*, 3-4, 1959, 15–29.
- И. Филиповић, **Начела научнокритичког објављивања архивских докумената**, *Архивски вјесник*, 15, 1972, 127–210.

Препоруке и упутства:

- Архивско веће при Архиву Србије 1967–1973. *Стручна упутства и препоруке Архивског већа*, приредио Ћировић, Драган, Архив Србије, Београд 1974.
- Упутство о општем инвентару архивске грађе, *Архивски преглед*, 1–2 / 1968, Београд, 110–114;
- Упутство о допунама и изменама упутства о општем инвентару архивске грађе, *Архивски преглед*, 1–2 / 1985, Београд, 190–192;
- Упутство о одређивању критерија о формирању архивског фонда, *Архивски преглед*, 1/1969, Београд, 71–76;
- Препорука о приоритету архивских фондова и збирки за сређивање и обраду и приоритету стручних операција, *Архивски преглед*, 1–2 / 1968, Београд, 106–108;
- Упутство о изради сумарног инвентара и Упутство о изменама и допунама, *Архивски преглед*, 1–2/1985, Београд, 187–192;
- Упутство за сређивање архивских фондова органа управе, радних, друштвено-политичких и других организација, *Архивски преглед*, 1–2/1973, Београд, 77–9;
- Упутство о сређивању личних и породничних фондова, *Архивски преглед*, 1–2 / 1970, Београд, 58–6;
- Упутство о чувању и обради збирке фотографија, *Архивски преглед*, 1–2/1971, Београд, 157–161;
- Упутство о формирању, сређивању и обради збирке плаката, *Архивски преглед*, 1–2 / 1985, Београд, 177–183;
- Упутство о микрофилмовању архивске грађе, Упутство о изменама и допунама, *Архивски преглед*, 1–2/1971, Београд, 162–166;
- Упутство о примопредаји архивске грађе, *Архивски преглед*, 1–2 / 1988, Београд, 137–140;
- Упутство о припремању изложбе архивске грађе и изради каталога за изложбу, *Архивски преглед*, 1–2 / 1985, Београд, 184–186;
- Упутство о стручној делатности библиотека у архивима Србије, *Архивски преглед*, 2/1972, Београд, 40–55;
- Упутство о врстама архивских публикација, *Архивски преглед*, бр. 1–2 / 1968, Београд, 108–109;
- Упутство о вођењу евиденција информативног центра, *Архивски преглед*, бр. 1–2 / 1973, Београд, 192–198;

- Начела о евиденцијама корисника и коришћења архивске грађе, *Архивски преглед*, 1–2 / 1988, Београд, 141.

Закони и подзаконска акта:

- Закон о културним добрима са објашњењима (*Службени гласник РС*, 71/94);
- Закон о архивској грађи и архивској делатности, (*Службени гласник РС*, 6/2020)

Стандарди:

- 1. ISAD (G) – Општи међународни стандард за опис архивске грађе (превод), Нови Сад 2006;
- 2. ISAAR (CRF) – Међународни стандард архивског нормативног записа за правна, физичка лица и породице (превод), Нови Сад 2006;
- 3. ISDIAH – Међународни стандард за описивање установа које чувају архивску грађу (превод), Нови Сад 2010
- 4. ISDF – Међународни стандард за описивање функција (превод), Нови Сад 2011.

Канцеларијско пословање

- *Приручник за полагање државног стручног испита / Градимир Ненадовић ... [и др.]. – 2. измењено и допуњено изд. – Београд : Министарство државне управе и локалне самоуправе, 2019 (Београд : Гласник)*
- Уредба о канцеларијском пословању органа државне управе (*Сл. гласник РС*, бр. 80/92, 45/16 и 98/16)
- Уредба о електронском канцеларијском пословању (*Сл. гласник РС*, бр. 40/10 и 42/17)
- Уредба о категоријама регистратурског материјала с роковима чувања (*Сл. гласник РС*, број 44/93)
- Упутство о канцеларијском пословању органа државне управе (*Службени гласник РС*, бр. 10/93, 14/93 – исправка, 67/16 и 3/17)
- Упутство о електронском канцеларијском пословању органа државне управе (*Службени гласник РС*, број 102/10)

Организација власти и историја установа

- *Приручник за сређивање старије архивске грађе*, Нови Сад – Панчево 2011, 67–75; 107–109;
- Јован Ђорђевић, *Уставно право*, Београд 1967, 293–323; 453–530;
- Ходимир Сиротковић, Љубо Маргетић, *Повијест држава и права народа СФР Југославије*, Загреб 1988, 114–119; 242–249; 252–255; 257–266; 363–365; 372–379;
- Љубомирка Кркљуш, *Правна историја српског народа*, Нови Сад 2004, 339–352;
- *Српски уставни од 1835. до 1990. године са уставима Краљевине СХС и Краљевине Југославије*, Београд 2004.
- Срђан Шаркић, *Историја државе и права Србије, историја државе и права II*, Нови Сад 2009, 72–80.

Национална историја од 18. до 20. века

- *Историја српског народа* V-1, V-2, VI-1, VI-2, Београд 1981, 1983;
- *Историја српског народа*, III-IV, Београд 1986–1993;
- Б. Петрановић, *Историја Југославије 1918–1988*, I-III, Београд 1988;
- Душан Ј. Поповић, *Срби у Војводини I*, Нови Сад 1990;
- Душан Ј. Поповић, *Срби у Војводини II*, Нови Сад 1990;
- Душан Ј. Поповић, *Срби у Војводини III*, Нови Сад 1990;
- Б. Петрановић, *Југословенско искуство српске националне интеграције*, Београд 1993;
- А. Митровић, *Србија у Првом светском рату*, Стубови културе, Београд 2004;
- Дејан Микавица, Владан Гавриловић и Горан Васин, *Знаменита документа за историју српског народа (1538–1918)*, Нови Сад 2007;
- Група аутора, *Војводина I*, Нови Сад 2008;
- Група аутора, *Војводина II*, Нови Сад 2008;
- Р. Љушић, *Српска државност 19. века*, Београд 2008.
- Б. Петрановић, *Историја Југославије 1918–1988*, I-III, Београд 1988.

Ћирилска палеографија са основама старословенског језика или латинска палеографија са основама латинског језика

- Стјепан Антолјак, *Ротошне историјске науке*, Кралјево 1971.
- Марко Атлагић, *Помоћне историјске науке*, Приштина 1997.
- Петар Ђорђевић, *Историја српске ћирилице*, Београд 1971.

Информатика и област дигитализације

- Правилник о ближим условима за дигитализацију културног наслеђа (*Службени гласник РС*, број 76/2018)
- Смернице за дигитализацију Републике Србије
- Смернице за дигитализацију IFLA-е и MAS-а
<https://www.arhivvojvodine.org.rs/images/stories/naucno-inf-sredstva/smernice.pdf>